

ВИСТУП АКАДЕМІКА НАН УКРАЇНИ МИКОЛИ ФЕДОРОВИЧА ШУЛЬГИ

Вельмишановні колеги!

Зараз ми з вами переживаємо дуже відповідальний і складний етап в історії нашої Академії — після тривалого періоду, впродовж якого Національну академію наук очолював Борис Євгенович Патон, ми маємо обрати сьогодні нового президента.

Чого ми всі очікуємо від нього? Звісно, він має забезпечити тяглість — у будь-якому разі слід зберегти Академію і створити умови для її подальшого розвитку, оскільки у сучасному світі жодна країна не може розраховувати на зростання своєї економіки без належного розвитку науково-освітньої сфери. Мало того, що новий очільник Академії має забезпечити нормальний процес проведення в наших установах як фундаментальних, так і прикладних досліджень, він ще повинен докласти всіх зусиль, щоб Національна академія наук посіла достойне місце в житті держави та суспільства, щоб вона здійснювала науковий супровід усіх державних програм економічного, насамперед промислового, соціального та культурного розвитку країни.

За останні десятиліття накопичилися й інші проблеми, які дуже заважають нормальній роботі вчених і які поки що не вдається подолати. Передусім йдеться про рівень фінансування Академії. Як можна працювати, як можна здійснювати науковий пошук на світовому рівні, якщо співробітники більшості наших інститутів по кілька днів на тиждень перебувають у вимушеній відпустці через те, що не вистачає фонду заробітної плати. В Україні і так дуже мало молодих людей обирають для себе професію науковця, а якщо така ситуація з фінансуванням триватиме й надалі, годі сподіватися на відтворення наукового кадрового потенціалу. Навіть ті молоді науковці, які зараз працюють в Академії, покинуть її і поїдуть шукати кращої долі за кордоном. Тому одним з головних завдань майбутнього президента Академії буде налагодження конструктивного діалогу з урядом та іншими вищими органами виконавчої та законодавчої влади з тим, щоб донести до них необхідність адекватного фінансування науки.

Часто можна почути думки, що намагання знайти спільну мову з владою є марними, але це не так. Ви, мабуть, пам'ятаєте, які нападки були наприкінці минулого та на початку поточного року на ядерну енергетику в Україні, як зі всіх боків лунали заклики замінити її об'єктами «зеленої» енергетики. Однак останні виступи Президента України свідчать про те, що у влади все ж з'явилося розуміння, що ядерна енергетика потрібна, що без неї Україна існувати не зможе. Тобто з владою потрібно працювати на постійній основі. Серед претендентів на пост президента НАН України тісні контакти з владою має Володимир Петрович Семиноженко, останніми роками багато зусиль для взаємодії з владою докладав Анатолій Глібович Загородній.

Інша величезна проблема нашої Академії полягає у неможливості оновлення парку на-

укового обладнання. Понад 30 років я викладаю у Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна, бачу багатьох талановитих студентів, щиро захоплених наукою. Коли вони приходять до наших інститутів, їхні очі горять бажанням займатися наукою, але досить швидко вони починають розуміти, що працювати на тих застарілих установках та приладах, які у нас є сьогодні, неможливо. Тобто без значного збільшення фінансування в Академії нічого не зміниться.

Я не знаю, кого ми сьогодні оберемо президентом, але хочу побажати всім кандидатам, незалежно від результатів виборів, об'єднати свої зусилля заради збереження і розвитку науки в Україні, щоб прагнення кожного з них були паралельними векторами, а не перпендикулярними.

Дякую за увагу!